

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8SŽi/22/2012
Identifikačné číslo spisu:	6011201003
Dátum vydania rozhodnutia:	13.06.2013
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6011201003.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Z. F. E., bytom Y., zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Janíkom, so sídlom Hviezdoslavova 16, Partizánske, proti žalovanej: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, so sídlom Národná 12, Banská Bystrica, IČO: 30 232 295, zastúpenej advokátom Vladimírom Pirošíkom, so sídlom Rudohorská 11, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 1600-2011-SR záz.: ZZ211/22/2011 zo dňa 27. septembra 2011, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/94/2011-49 zo dňa 31. augusta 2012, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/94/2011-49 zo dňa 31. augusta 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením č. k. 24S/94/2011-49 zo dňa 31. augusta 2012 podľa ustanovenia § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil konanie o žalobe žalobcu proti rozhodnutiu žalovanej č. 1600-2011-SR záz.: ZZ211/22/2011 zo dňa 27. septembra 2011. Krajský súd uviedol, že žalobca nevyužil možný zákonný opravný prostriedok proti napadnutému rozhodnutiu žalovanej, ktorým je podľa poučenia uvedeného v napadnutom rozhodnutí odvolanie. Opravný prostriedok mal žalobca podať u povinnej osoby, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala, t.j. na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Konštatoval, že uvedené predstavuje nesplnenie podmienky podľa § 247 ods. 2 OSP, aby išlo o rozhodnutie správneho orgánu, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Preto predmetné rozhodnutie žalovanej nemôže byť predmetom súdneho preskúmavania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie navrhujúc, aby príslušný sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici v zmysle § 374 ods. 3 a 4 OSP vyhovel v celom rozsahu odvolaniu proti uzneseniu súdu (súdnej úradníčky) o zastavení konania. V podanom odvolaní krajskému súdu vyčítal, že sa zrozumiteľne a preskúmateľne nevysporiadal so všetkými relevantnými skutkovými a právnymi otázkami súvisiacimi so zastavením konania. Súčasne

namietal, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je nezrozumiteľné, nepreskúmateľné a zmätočné v tom, že kľúčové dôvody pre zastavenie konania sú vnútorne úplne protichodné a protirečivé. Následne poukázal na absenciu konkrétneho ustanovenia zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch (ďalej len „zákon o súdnych úradníkoch“), podľa ktorého bola súdna úradníčka oprávnená vydať napadnuté uznesenie o zastavení konania.

Zároveň namietal protichodnosť záverov krajského súdu, ktorý v napadnutom uznesení uviedol, že „žalobca nevyužil možný zákonný opravný prostriedok proti preskúmanému rozhodnutiu žalovanej, ktorým je, podľa poučenia uvedeného v napadnutom rozhodnutí odvolanie“, čo však podľa žalobcu nekorešponduje so záverom súdu prvého stupňa, že „zo žaloby bolo zistené, že žalobca pred podaním žaloby voči napadnutému rozhodnutiu žalovanej podal opravný prostriedok z 13. októbra 2011, o ktorom však do vyhotovenia žaloby nebolo rozhodnuté“. Z týchto záverov krajského súdu taktiež vyvodil, že v uznesení o zastavení konania za kľúčovú časť preskúmaného druhostupňového rozhodnutia žalovanej neopodstatnene nepovažoval výrok, ale chybné poučenie o odvolaní.

Ďalej zdôraznil, že preskúmané rozhodnutie žalovanej je rozhodnutím o odvolaní žalobcu ako oprávnenej osoby. Súčasne je podľa žalobcu rozhodnutím, ktorým žalovaná v rámci správneho konania síce čiastočne vyhovel podanému odvolaniu žalobcu ako oprávnenej osoby, ale zároveň mu odmietla poskytnúť časť požadovaných informácií, čím čiastočne podanému odvolaniu nevyhovela. Doplnil, že toto rozhodnutie žalovanej nie je rozhodnutím vydaným v rámci autoremedúry, ale je druhostupňovým rozhodnutím, čo vyplýva zo skutočnosti, že žalovaná odmietla žalobcovi poskytnúť časť požadovaných informácií a tým čiastočne podanému odvolaniu nevyhovela. Tiež poukázal na skutočnosť, že proti vydanému druhostupňovému rozhodnutiu žalovanej o odvolaní žalobcu sa už nemožno ďalej odvolať, a to ani napriek chybnému poučení o možnosti odvolania. Preto preskúmané druhostupňové rozhodnutie žalovanej jeho doručením nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť, a to po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov. Teda uvedené rozhodnutie žalovanej môže byť v rámci správneho súdnictva predmetom preskúmavania súdu na základe podanej žaloby žalobcu.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu prostredníctvom právneho zástupcu navrhol podané odvolanie zamietnuť a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/94/2011-49 zo dňa 31. augusta 2012 potvrdiť. Zhodne so stanoviskom k žalobe zo dňa 18. januára 2012 uviedol, že žalobca síce dňa 1. septembra 2011 doručil žalovanému elektronickou poštou dokument označený ako „Odvolanie proti prvostupňovému fiktívnemu rozhodnutiu zo dňa 17. augusta 2011 o odmietnutí poskytnúť informácie požadované žiadosťou odvolateľa zo dňa 4. augusta 2011, ktorá bola podaná dňa 5. augusta 2011 podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám“, avšak toto podanie nebolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona a ani inak v zákonnej lehote (t.j. do 6. septembra 2011, resp. do 12. septembra 2011) písomne alebo ústne doplnené. Preto takéto podanie pokladal za nulitný akt bez právnych účinkov. Mal za to, že márnym uplynutím lehoty na odvolanie sa tak prvostupňové rozhodnutie fakulty stalo podľa § 22 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v spojení s § 52 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) právoplatným a tým aj vzhľadom na nevyčerpanie riadneho opravného prostriedku cestou rektora Univerzity Mateja Bela nepreskúmateľným podľa §§ 247 a nasl. OSP. Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa pokladal za skutkovo aj právne správne. Ďalej uviedol, že odvolanie žalobcu žiadnym spôsobom nevyvracia tvrdenie súdu, že v danom prípade nedošlo k vyčerpaniu riadneho opravného prostriedku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní (§ 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že je namieste odvolaniu žalobcu vyhovieť a uznesenie krajského súdu z dôvodu hrubého pochybenia zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného žalovanou v

správnom konaní podľa zákona o slobode informácií. Súd v tomto prípade postupujú podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 246b ods. 1, 2 OSP pri preskúšaní rozhodnutí a postupov správnych orgánov súdy konajú a rozhodujú v senátoch zložených z predsedu a dvoch sudcov, ak nie je ustanovené inak. Samosudca koná a rozhoduje a/ na krajskom súde o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam orgánov verejnej správy podľa tretej hlavy a vo veciach podľa šiestej hlavy tejto časti, b/ vo veciach, na ktorých prejednanie sú vecne príslušné okresné súdy, c/ vo veciach, v ktorých to ustanoví zákon.

Uvedené zloženie súdu musí byť zachované pri všetkých druhoch rozhodnutia, bez ohľadu na spôsob vybavenia veci, ak zákon neustanovuje inak, t.j. nezveruje rozhodnutie, resp. úkon predsedovi senátu.

Správne zloženie súdu je jednou z požiadaviek práva na zákonného sudcu garantovaného Ústavou Slovenskej republiky v čl. 48 ods. 1, v zmysle ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon. Pojmom „zákonný sudca“ sa pritom rozumie tá skutočnosť, že o veci rozhoduje nielen miestne, vecne a kauzálné príslušný súd, ale aj súd v zložení, ako ustanovuje zákon, pričom vec bude pridelená senátu alebo samosudcovi na základe rozvrhu práce cestou elektronickej podateľne.

Podľa § 167 ods. 1, 2 OSP, ak zákon neustanovuje inak, rozhoduje súd uznesením. Uznesením sa rozhoduje najmä o podmienkach konania, o zastavení alebo prerušení konania, o odmietnutí návrhu na začatie konania, o zmene návrhu, o späťvzatí návrhu, o zmieri, o trovách konania, ako aj o veciach, ktoré sa týkajú vedenia konania. Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 158 ods. 1 OSP písomné vyhotovenie rozsudku podpisuje predseda senátu alebo samosudca. Ak ho nemôže podpísať predseda senátu, podpíše ho iný člen senátu, a ak rozhodol samosudca, iný poverený sudca; dôvod sa na písomnom vyhotovení poznamená.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou.

Podľa § 40a OSP súdny úradník môže v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom vydávať rozhodnutia a vykonávať iné úlohy súdu. Osobitný zákon ustanovuje, kedy môže súdny úradník konať samostatne a kedy na základe poverenia vydaného sudcom.

Podľa § 5 zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v občianskom súdnom konaní vyšší súdny úradník koná a rozhoduje na základe poverenia sudcu

- a) o návrhu na vydanie platobného rozkazu vrátane rozhodnutia o oneskorene podanom odpore, odpore podanom bez odôvodnenia, odpore podanom neoprávnenou osobou a o zrušení platobného rozkazu,
- b) o návrhu na vydanie šekového platobného rozkazu a zmenkového platobného rozkazu vrátane rozhodnutia o oneskorene podaných námietkach,
- c) v konaní o dedičstve okrem
 1. sporu dedičov o dedičské právo,
 2. odňatia veci poverenému notárovi,
 3. vrátenia vecí notárovi s pokynom na doplnenie konania alebo zmenu uznesenia,
 4. konania o dedičstve alebo jeho časti, ktoré sa nachádza v cudzine,
 5. konania o dedičstve po poručníkovi, ktorý zomrel v cudzine alebo bol cudzím štátnym príslušníkom,
 6. nariadenia likvidácie dedičstva,
 7. privolenia súdu k úkonom dedičov na predaj alebo iné opatrenia,
- d) o úschovách,
- e) o umorení listín,
- f) v zmierovacom konaní,
- g) v exekučnom konaní podľa osobitného predpisu okrem schválenia príklepu súdom,

- h) v konaní o výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí, o výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy, prikázaním pohľadávky, predajom hnutelných vecí, odobratím vecí,
- i) v konaní o výkon rozhodnutia súdnych pohľadávok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 6 zákona o súdnych úradníkoch v občianskom súdnom konaní vyšší súdny úradník rozhoduje na základe poverenia sudcu aj o

- a) poriadkovej pokute,
- b) znalečnom, tlmočnom a svedočnom,
- c) preddavkoch na trovy dôkazu,
- d) súdnych poplatkoch,
- e) oslobodení od súdnych poplatkov,
- f) odstraňovaní väd podania,
- g) opatreniach podľa osobitného predpisu,
- h) ustanovení správcu dedičstva,
- i) príslušnosti a právomoci súdu na konanie,
- j) ustanovení zástupcu účastníkovi konania,
- k) prípustnosti vedľajšieho účastníctva,
- l) prerušení konania,
- m) spojení vecí na spoločné konanie,
- n) vydání opravného uznesenia,
- o) pripustení zámeny účastníka konania o pristúpení ďalšieho účastníka do konania,
- p) pripustení zmeny návrhu na začatie konania,
- r) iných procesných rozhodnutiach.

Podľa § 7 zákona o súdnych poplatkoch v občianskom súdnom konaní vyšší súdny úradník vykonáva

- a) dožiadania,
- b) úkony súvisiace s rekonštrukciou súdneho spisu,
- c) úkony súvisiace s prípravou pojednávania,
- d) zisťovanie podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie, rozsudku na základe uznania alebo vzdania sa nároku,
- e) zisťovanie podmienok na vyhlásenie konkurzu,
- f) prípravu hodnotenia dôkazov po skončení dokazovania,
- g) prípravu rozhodnutí pre sudcu,
- h) úkony vo vykonávacom konaní,
- i) úkony súvisiace s prípravou súdneho spisu na predloženie odvolaciemu súdu alebo dovolaciemu súdu,
- j) úkony v správnych veciach pri príprave veci na rozhodnutie,
- k) iné procesné úkony.

Rozhodnutie o zastavení konania podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je rozhodnutím, ktoré v zmysle zákona môže byť urobené vyšším súdnym úradníkom. Vyšší súdny úradník tiež nie je osobou oprávnenou podpisovať takéto rozhodnutia za predsedu senátu, resp. iného člena senátu.

Už len sama skutočnosť, že v prejednávanej veci rozhodol miesto senátu vyšší súdny úradník predstavuje také závažné pochybenie krajského súdu, že jeho uznesenie nemožno považovať za zákonné. V zmysle § 221 ods. 1 písm. g/ OSP je dôvodom pre zrušenie odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 3 OSP, § 221 ods. 1 písm. g/, ods. 2 OSP). V novom konaní vo veci rozhodne krajský súd v senátnom zložení.

O trovách odvolacieho konania rozhodne krajský súd v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 OSP, §

246c ods. 1 veta prvá OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.